

gällande flottningsstadga och möjligen andra åtgärder, som bära för berörda ändamåls vinnande vidtagas, och för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill denna utredning kan föranleda.

Stockholm den 27 januari 1902.

A. Fr. Burman.

N:o 101.

Af herr **J. A. Lundström**, *om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående återförening af afsöndrad lägenhet med stamhemmanet.*

Uti lagen om hemmansklyfning och jordafsöndring den 27 juni 1896 är medgifvet egare af hemman, hvilket får klyfvas, rätt att af hemmanets egovälde för alltid afsöndra till och med en femtedel af egovidden i en eller flera delar.

I 25 § af samma lag är ock stadgadt, att om lägenhet på annat sätt eller vilkor, än tillåtet är, blifvit afsöndrad, och den i lagen föreskrifna rättelse och jemkning icke kan komma till stånd, så får lägenheten gå åter till den egendom, hvarifrån afsöndring skett.

Några sådana bestämmelser, som göra det möjligt att i laga ordning låta en vederbörligen afsöndrad lägenhet med stamhemmanet åter förenas, finnas icke i vår lagstiftning.

Det gifves likväl fall, då det skulle vara synnerligen önskvärdt, att sådana bestämmelser förefunnes. Det är nemligen då både stamhemmanet och den ifrån detsamma afsöndrade lägenheten äro i samma egares hand. Och om en sådan vill företaga hemmansklyfning, så kan en inom hemmanets område befintlig afsöndrad

lägenhet icke ingå i delning, oaktadt den tillhör alldeles samma delegare som hemmanets öfriga egor. Och fall kunna ofta förekomma, då en hemmansegare blifver egare af en eller flera från hans hemman afsöndrade lägenheter, äfvensom då en egare af en afsöndrad lägenhet sedermera köper eller ärfver det stamhemman, under hvilket hans jordlägenhet lyder. För sådana skulle det i vissa fall vara förmånligt, om möjlighet gäfves till lägenhetens återförenande med stamhemmanet. En person, som först från ett hemman inköpt en lägenhet och å densamma uppfört åbyggnader, bekom sedermera i arf en viss del af samma hemman. Vid derefter hållet laga skifte tilldelades hans hemmanslott egor på alla sidor om den afsöndrade lägenheten. Honom påföres nu särskild bevillning för hemmanet och särskild sådan för lägenheten i egenskap af afsöndring. Och enär åbyggnadernas värde öfverstiger den afsöndrade jordens värde, så påföras dessa bevillning såsom annan fastighet. I dylika fall skulle ingens rätt blifva förnärmad, om möjlighet förefunnes att få den afsöndrade lägenheten med stamhemmanet förenad.

För sådan återförening synes mig nödigt att föreskrifva de vilkor, att den, som vill med stamhemmanet återförena afsöndrad lägenhet, skall hos Konungens befallningshafvande derom göra ansökan och dervid foga bevis om eganderätten såväl till hemmanet som till den derifrån afsöndrade ifrågavarande lägenheten samt bevisa, att den senare icke är med in-teckning besvärad. Konungens befallningshafvande skulle sedan i kronans jordebok låta anteckna, att lägenheten till stamhemmanet återgått, hvarefter bevis derom skall af sökanden ingifvas vid den häradsrätt, hvarunder egendomen lyder, för att i dess lagfartsbok antecknas.

Då jag har mig bekant, att önskan om införande af här antydda bestämmelser förefinnes, men anser, att de ändringar och tillägg till lagen om hemmansklyfning och jordafsöndring, som för ändamålets vinnande äro erforderliga, torde lämpligast kunna formuleras af Kongl. Maj:t, så får jag härigenom vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta och i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till ändringar och tillägg till lagen om hemmansklyfning och jordafsöndring den 27 juni 1896, inne-

fattande de bestämmelser, som äro nödiga, för att i laga ordning afsöndrad lägenhet må kunna under vissa vilkor med stamhemmanet återförenas.

Stockholm den 27 januari 1902.

J. A. Lundström.

N:o 102.

Af herr **C. Sandquist**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t* angående *bränvinsutskänkning å passagerarefartyg m. m.*

Rörande *rättighet till utskänkning å passagerarefartyg* stadgas uti kongl. förordningen den 24 maj 1895: »Sådan utskänkning må endast ega rum till förtäring om bord och må, under det fartyget ligger i hamn eller vid land, allenast ske till besättning och till dem, som i fartygets restaurationslokal intaga måltid; egande Konungens befallningshafvande att jemväl i öfrigt beträffande utskänkningen föreskrifva de inskränkingar, som kunna finnas nödiga.»

Då detta stadgande kungjordes, helsades det med glädje af nykterhetsvännerna landet rundt, och detta icke minst uti sådana kommuner, som äro belägna utefter sjökommunikationsleder, enär man hoppades, att superiet genom detsammas tillämplande skulle betydligt förminskas. Att denna förhoppning under de första åren endels blef uppfylld, det är oss af erfarenheten bekant. Men snart grusades förhoppningen vid åsynen af dryckenskapens florerande flerstädes å de flytande krogarne. Icke ens, när tempelklockorna kalla till gudstjänst, upphör detta demoraliserande förhållande. Att sådant får existera, utan att de kyrkliga och kommunala myndigheterna på orten hafva någon yttranderätt, då ansökan om ut-